

zelena istra

Pula neće postati Napulj ako se projekt "Kaštijun" ne ostvari

Zelena Istra i dalje stoji pri svojim zahtjevima da se ne kreće u izgradnju Županijskog centra za gospodarenje otpadom na lokaciji "Kaštijun" sve dok se ne:

1. Izrade analize drugih potencijalnih lokacija za smještanje Županijskog centra za gospodarenje otpadom koji ne bi imao negativan utjecaj na okoliš, zdravlje ljudi i gospodarstvo.
2. Izrade analize drugih potencijalnih tehnologija obrade otpada primjerenih Istarskoj županiji, koje ne proizvode RDF te daju prednost recikliranju i kompostiranju, a ne spaljivanju.
3. Pristupi cjelovitom planiranju županijskog sustava gospodarenje otpadom prema hijerarhiji gospodarenja otpadom, usklađenom sa najnovijim ciljevima za minimalne postotke reciklaže Europske unije (nova direktiva o otpadu je u pripremi za usvajanje 2008.). Taj sustav mora uključivati edukaciju o smanjenju stvaranja otpada i reciklaži na svim razinama, ne samo građana.
4. U odlučivanje o lokaciji i tehnologiji STVARNO ne uključi javnost, posebno one lokalne zajednice koje će trpjeti najviše negativnih posljedica i koje će biti direktno izložene riziku (zdravstvenom, ekološkom i ekonomskom) - u skladu s europskom praksom.

Neistinita je tvrdnja pulske gradske vlasti da će se u gradu Puli dogoditi situacija s otpadom poput one u talijanskom Napulju ukoliko se ne ostvari projekt Županijskog centra za gospodarenje otpadom na lokaciji Kaštijun. Pula nije ni prvi ni zadnji grad u svijetu koji se susreće s tim problemom. Naime, komunalni otpad se može privremeno balirati, kao što se radi npr. u Makarskoj i Karlovcu, i tako dobiti na vremenu do izgradnje županijskog centra.

Baliranje je proces u kojem se otpad sabija, njegov volumen se smanjuje tri do četiri puta, hermetički je zatvoren, vodonepropusan, nema emisija u zrak te može stajati odložen na otvorenom prostoru više godina.

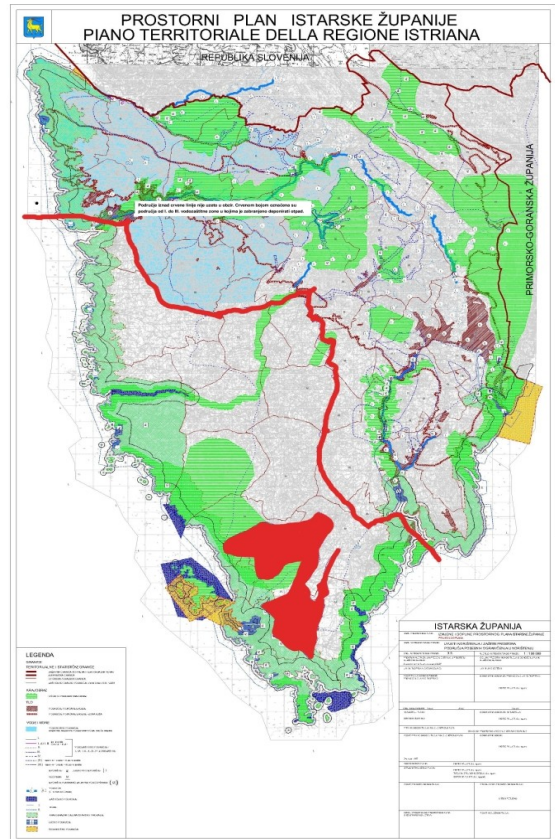
Na taj način bi se osiguralo dovoljno vremena za odabir ispravnog rješenja problema otpada u Istri, kako lokacije (za odlaganje najmanje 2 milijuna tona otpada, podatak iz SUO ŽCGO Kaštijun, 2007.), tako i tehnologije.

U Istri postoje velika područja u kojima se može tražiti lokacija za buduće centralno odlagalište otpada

Do sada smo isto tako imali prilike čuti da je veliki dio Istarske županije vodozaštitno područje i da se centralno odlagalište ne može smjestiti drugdje nego na lokaciji Kaštijun. Međutim, javnosti nisu prezentirane karte tih vodozaštitnih područja i nisu pruženi dokazi da ne postoji prostor u kojem se alternativna lokacija posljednjih godina mogla tražiti. Vodozaštitnih zona, prema zakonu, ima četiri, od kojih je u prve tri zabranjeno deponiranje otpada.

Na karti vodozaštitnih područja iz Prostornog plana Istarske županije, u jugozapadnom dijelu Istre (na karti je to područje ispod crvene linije), gdje se stvaraju najveće količine otpada, označili smo crvenom bojom ona područja koja se nalaze unutar prve tri vodozaštitne zone i u kojima se otpad ne smije deponirati. Područje koje nije označeno crvenom bojom je ono u kojem su se mogle tražiti alternativne lokacije.

Zadarska županija je, na primjer, za svoj budući županijski centar za gospodarenje otpadom odredila lokaciju jednog bivšeg kamenoloma u slabo naseljenom području (fotografija u prilogu). Ta županija planira izgradnju MBO postrojenja za obradu otpada, međutim bez proizvodnje goriva i otpad (RDF) i njegova spaljivanja u tvornicama cementa koje može uzrokovati ispušanje mnogih štetnih tvari, poput dioksina, furana, žive itd.

Plan gospodarenja otpadom Istarske županije 2007.-2015. bez glave i repa

Trenutno je pri kraju izrada temeljnog planskog dokumenta koji usmjerava rješavanje problema gospodarenja otpadom u Istarskoj županiji. Taj bi plan trebao osigurati unaprjeđenje stanja u prostoru i postaviti kvalitetne smjernice i ciljeve koje bi u zadanom roku gradovi i općine trebali postići. No, i ovaj plan ostao je na rečenicama "trebalo bi". Nacrt Plana ne propisuje nikakve izričite ciljeve koje bi trebalo postići, pa čak niti gradove i općine ne prisiljava na npr. otvaranje reciklažnih dvorišta u koja bi građani mogli donositi kućni otpad. Dakle, sve ostaje po starom - u šumu ili more.

Tako se npr. navodi i da je Studijom iz 1996. predviđeno postavljanje 300 kompleta dvostrukih kontejnera za papir i staklo na području Istarske županije. Ne navodi se međutim, što Plan predviđa za budućnost, tj. da li se ostaje na predviđenih 300 kompleta? Ako je to tako zaključujemo da se **po jedinici lokalne samouprave u IŽ (ukupno ih ima 41) planira postaviti manje od 8 kompleta kontejnera - šokantan podatak.**

Prema Zakonu o potvrđivanju konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša javnost ima pravo sudjelovanja u izradi ovakvih dokumenata te smo zato od nadležnog odjela Istarske županije zatražili organiziranje okruglog stola i javnu prezentaciju nacrta Plana svim zainteresiranim stranama koje žele u tome sudjelovati.

Nova publikacija "Kako do djelotvornijeg sudjelovanja javnosti u postupcima procjene utjecaja na okoliš"

Publikacija je namijenjena zainteresiranoj javnosti u postupcima procjene utjecaja na okoliš, tijelima nadležnim za provedbu postupka i investitorima.

Sudeći prema brojnim priopćenjima Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva očito je da ni najviše institucije ne uočavaju najbitniju činjenicu, a to je da očito nešto ne štima sa formalističkim javnim raspravama o bitnim projektima šireg društvenog značaja kada naposljetku nakon svih tih procedura ni oni građani koji će biti najviše pogođeni negativnim posljedicama ne znaju ništa o projektu i ostaju zatečeni jer ih nitko nikada direktno nije zaista uključio u donošenje odluka. Publikacija u tiskanom obliku može se dobiti u uredu Zelene Istre ili u digitalnom (PDF format) na web stranici <http://mojapuo.zelena-istra.hr/bin/view/MojaPUO> .

U Puli, 29.05.2008.

Projekt "Mobilizacija javnosti za sudjelovanje u procedurama procjene utjecaja na okoliš" financira EUROPSKA UNIJA. Za sadržaj ovog materijala odgovara isključivo Zelena Istra. Navedena stajališta ni u kojem slučaju ne odražavaju stavove Europske unije. The project "Mobilisation of the Public for Participation in the Environmental Impact Assessment" is funded by the EUROPEAN UNION. The content is the sole responsibility of Zelena Istra and can in no way be taken to reflect the views of the European Union."